

Basishouding voor de hand

Je ziet vaak dat dirigenten voor de slagtechniek hun duim en wijsvinger tegen elkaar aan houden. Je zou dit de stereotype houding van het dirigeren kunnen noemen. Toch is dit niet de meest geschikte uitgangshouding. Met deze stand van de vingers druk je uit dat zangers precies moeten doen wat je aangeeft. Er schuilt in deze houding dus iets dwingend. Je straalt daarmee geen vertrouwen uit naar het koor. Als basishouding kun je beter een werkelijk neutrale houding gebruiken.

Een goede uitgangspositie voor de slagtechniek is om zangers 'de hand te reiken', alsof je iemand de hand schudt:

De hand is open, maar niet gespannen. De vingers liggen tegen elkaar of net iets uit elkaar. De duim is los van de vingers, maar is eveneens iets gebogen. Deze stand van je hand is uitnodigend. Als je iemand een hand geeft, ben je klaar om te geven én te ontvangen. Je geeft immers iemand een hand, maar je krijgt tegelijkertijd ook een hand. Het werken met een koor is daarmee vergelijkbaar. Je geeft aan zangers instructies en inspiratie, en je ontvangt klank van hen terug.

Een prettige stand van de hand is energiek, maar tegelijkertijd ook vriendelijk. Zorg ervoor dat je hand niet te slap is. Je straalt dan te weinig wilskracht en leiderschap uit. Zorg er daartegenover ook voor dat je hand weer niet te gespannen is. Dan krijgen zangers de indruk dat je onvoldoende vertrouwen hebt in jezelf en het koor.

Richting van de handpalm

In de basishouding die hierboven is uitgelegd, wijst de handpalm naar de zijkant. Het voordeel daarvan is dat je vanuit die stand de handpalm naar beneden kunt draaien voor een zachte klank en naar boven voor een luide klank. De basishouding geeft dus een neutraal volume aan. Er zijn ook dirigenten die als basishouding de handpalm naar beneden gedraaid houden. Dat ziet er mild en sfeervol uit. Het nadeel daarvan is echter dat je vanuit die houding minder gemakkelijk een zachtere klank kunt aanduiden.

Een luide klank vragen

Als je een luide klank wilt van zangers is het een vanzelfsprekend gebaar om je handpalm naar boven te draaien. Het is alsof je vraagt om 'meer'. Je houdt je hand ook zo als je bijvoorbeeld iemand uitdaagt of als je bij de kassa wisselgeld ontvangt:

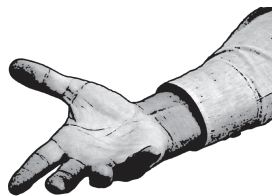

De bovenstaande houding oogt ontspannen. De vingers zijn licht gebogen en soepel. De stand van de vingers is min of meer hetzelfde als in de basishouding van de vorige pagina.

Als je een nog luidere klank wilt vragen van het koor, verhoog je de spierspanning in je hand en strek je de vingers. Je kunt je hierbij voorstellen dat je een dienblad op je hand draagt:

Een echt luide klank krijg je met een krachtige open hand, alsof je een bal vasthoudt:

Een zachte klank vragen

Op het moment dat je het koor zacht wilt laten zingen, draai je als vanzelf je handpalm naar beneden. Een vriendelijke, ontspannen houding ontstaat als je de hand min of meer horizontaal houdt en je vingers een beetje uit elkaar legt:

Het is alsof je een onenigheid probeert te sussen of een kind wilt troosten.

Een meer dwingende variant voor het aangeven van een zachte klank is de volgende, waarbij de handpalm naar de zangers is gedraaid:

Met deze houding moet je voorzichtig zijn. Als je de vingers strekt, ziet het eruit alsof je de zangers wilt laten stoppen. Het is dus belangrijk om een zachte klank altijd aan te geven met een vriendelijke, positieve houding. Vandaar dat in de houding hierboven de vingers enigszins gekromd zijn en uit elkaar liggen.

Hier is nog een laatste stand van de hand die een zachte klank kan aanduiden:

Met deze houding geef je in het bijzonder ontspanning weer. Je gebruikt deze houding op het moment dat zangers onrustig zijn. Ook kun je ermee suggereren dat zangers hun keel ontspannen wanneer zij knijpen bij hoge tonen.